

τισμών που στον κορμό της δημιουργίας των λαϊκών παραδόσεων μολιάζον τα νέα βλαστάρια της τέχνης και της επιστήμης.

«Ίσως ό Ίδας να μεγαλοποιή λίγο την ανάγκαιά αυτή αυτονομία, διότι είνε άπεριορίστες ή δυνατότητες της ζωής· τό ευαγγέλιό του όμως άκριβώς ήταν που κατώρθωσε την Ίταλική και την Αυστριακή ένότητα. Ή αύριανή ειρήνη θά μάς πη άν οι λαοί έχουν συμφέρον να καλλιεργούν άποκλειστικώς τους ανταγωνισμούς των. Όσο όμως για σήμερα, θά άρκεσθούμε να άναγνωρίσουμε όλο τό δίκιο των Έλλήνων να θέλουν να είνε πρό παντός Έλληνες, χωρίς αυτό να έχει καμιά σχέση με τάσεις ιμπεριαλιστικές ή με τή γερμανοφιλία...»

ΜΕΤΑΦΡ. Γ. Α.

ΕΝΑΣ ΣΕΡΒΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ.

[Στή «Νέα Ελλάδα» των Άθηνών, ό συνεργάτης μάς κ. Κ. Πασαγιάννης γράφοντας για τή Σερβική ποίηση, αναφέρει τά εξής (στό φύλλο τής 2 Οκτωβρίου 1916) για τόν Μπράνκο Ραδίτσεβιτς, του όποιου σέ άριστοτεχνική μετάφραση από τόν ίδιο τόν κ. Πασαγιάννη δίνουμε τόν «Περισσό», στις πρώτες σελίδες τούτου του φυλλαδίου μας].

Ό Μπράνκο Ραδίτσεβιτς, έγεννήθηκε στό Μπρόντι τής Σλαβωνίας, στην Ούγγαρία, στό 1824, 15 Μάρτη και πέθανε στό 1853, 18 Ιουνίου, στη Βιέννη φθισικός.

Ό Ραδίτσεβιτς έπορεύαζε στη Βιέννη κ' είχε έρωτευθί τήν κόρη του Βούζ, του αγαπημένου του δασκάλου. Τής είχε αφιερώσει τρυφερά λυρικά ποιήματα, γεμάτο μελαγχολία και πόνο. Εΐταν ώραιος και τόν αγαπούσε ή κόρη, μά ό πρόωρος θάνατός του έκοψε τό όμορφο ειδύλλιο.

Ό Ραδίτσεβιτς είναι ό πρώτος λυρικός ποιητής τής άναγεννημένης Σερβίας, που έγραψε στη ζωντανή τή γλώσσα τή Σερβική και λογαριάζεται και ό μεγαλειότερος τους λυρικός. Εΐναι ό,τι ό Σολωμός για τή Νεοελληνική ποίηση, περίπου.

Ό Ραδίτσεβιτς κ' ό Νιέγκος εΐναι οι δυό μεγάλοι πρόδρομοι στη γλωσσική και λογοτεχνική άναγέννηση τής Σερβίας. Οι δυό πρώτοι αυτοί, άριστοι και πειό τολμηροί όπαδοί του Βούζ, έγκρέμισαν τή σχολαστική παράδοση απόκοτα και άνοιξαν πρώτοι αυτοί φωτεινά τό νέο δημιουργικό δρόμο για τή ζωντανή Σερβική γλώσσα, για τήν τέχνη και για τήν ποίηση.

Εΐχε βαφτιστεί με τό ελληνικό όνομα «Άλέξανδρος» και αρχίζοντας από τό όνομά του, τό μετέφρασε άπλοσερβικά «Μπράνκο». Εΐταν ώραιος, μελαγχρινός, με μαύρα μακρυνά μαλλιά που έπεφταν σέ βαθειά χαιτή στους ώμους του. Ένας Σέρβος «μαλλιαρός»... τολμηρός μεταρροθμιστής και μέγας δημιουργός στην καταφρονεμένη από τους λογώτατους Κολοζυθούληδες Σερβική γλώσσα, που τό δυνατό παράδειγμα του έμυθήθηκαν ύστερα όλοι οι νέοι Σέρβοι ποιητές και λογογράφοι, τρέφοντας, όπως εκείνος, πυκνά μαλλιά, για να του μοιάσουν όχι μόνο στη γλώσσα και στην τέχνη αλλά και στη μορφή.

Παραπάνω εΐπα κάπου, ότι εΐναι για τή Σερβική ποίηση, ό,τι εΐναι ό Σολωμός για τή δική μας. Αυτό γενικά. Μά στον ήρεμο, γαληνό λυρισμό του ό Ραδίτσεβιτς μοιάζει πειό πολύ με τό δικό μας τόν Ιούλιο Τυπάλδο.

Ό Ραδίτσεβιτς εΐναι ό μεγαλειότερος λυρικός και ό δημοτικότερος ποιητής τής νέας Σερβίας. Τά περισσότερα ποιήματά του έχουν γίνει δημοτικά και τραγουδιούνται από τό λαό.

Σημαιοφόρος του Βούζ Στεφάνοβιτς ό Μπράνκο Ραδίτσεβιτς είχε μεγάλη επίδραση στη νέα Σερβική γλώσσα, στην τέχνη και στην ποίηση.

Εΐχε τυπώσει δυό βιβλία με στίχους. Τό δεύτερο στό 1821, δυό χρόνια πριν πεθάνει τόσο νέος άκόμη. Νέα έκδοση με τά ανέκδοτα ποιήματά του έκαμε ό πατέρας του στό 1862.

Κ. ΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗΣ